

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3120/2020. (V. 8.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Mfv.II.10061/2019/5. számú végzése, illetve a Tatabányai Törvényszék 2.Mf.20.058/2018/3. számú jogerős ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó (Komárom-Esztergom Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság) az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz. Alkotmányjogi panaszában a Kúria Mfv.II.10061/2019/5. számú végzése, illetve a Tatabányai Törvényszék 2.Mf.20.058/2018/3. számú jogerős ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte az Alkotmánybíróságtól.
- [2] 2. Az alkotmányjogi panasz előzményeként az indítványozó a vele határozatlan idejű jogviszonyban álló közalkalmazott illetményét csökkentette. A közalkalmazott keresete alapján a Tatabányai Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a 2017. május 11. napján jogerőre emelkedett 1.M.322/2016/7. számú ítéletében megállapította, hogy az alperes indítványozó a 2013–2016. években a jogszabályi rendelkezések megsértésével állapította meg a felperes illetményét, ezért az alperest a felmerült különbözet megfizetésére kötelezte. Miután az alperes nem teljes mértékben rendezte az elmaradt illetmény megfizetésére irányuló kötelezettségét, a közalkalmazott a különbözeti összegekre vonatkozóan ismételt keresetet terjesztett elő. Bár az alperes indítványozó a keresetlevél benyújtását követően, még a per első tárgyalása előtt maradéktalanul megfizette a felperes által kért elmaradt illetményt (a felperes által igényelt perköltséggel együtt), a felperes – sem a per érdemi tárgyalása előtt, sem az érdemi tárgyalás megkezdése után – nem állt el a keresetétől, holott a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: régi Pp.) 160. § (1) bekezdése ezt lehetővé tette volna. Az alperes kérte ezért a felperes keresetének elutasítását. A Tatabányai Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 1.M.303/2017/11-II. számú elsőfokú ítéletével a keresetet elutasította. Az alperes ezt úgy ítélte meg, hogy az elsőfokú ítélet értelmében ő lett a pernyertes, perköltsége megfizetéséről azonban az elsőfokú bíróság a régi Pp. 77. §-án alapuló alperesi kérelem ellenére nem rendelkezett.
- [3] 3. Az elsőfokú ítélettel szemben a törvényben nyitva álló határidőn belül a felperes terjesztett elő fellebbezést, melyben kérte az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és az alperesi teljesítésre tekintettel perköltségigénye megállapítását, melynek összegét 10 000 Ft-ban határozta meg. A felperes úgy vélte, hogy a bíróság vizsgálni köteles, hogy az alperes a per fő tárgya tekintetében pervesztesnek tekinthető-e, ha a felperes a keresetét a perköltségre szállítja le. Az elsőfokú ítélettel szemben a törvényben nyitva álló határidőn belül az alperes is fellebbezést terjesztett elő, és kérte, hogy javára a felperest 10 000 Ft összegű perköltség megfizetésére kötelezzék.
- [4] 4. A fellebbezések alapján eljáró Tatabányai Törvényszék 2.Mf.20.058/2018/3. számú jogerős ítéletével az elsőfokú ítélet nem fellebbezett részét nem érintette, a megfellebbezett rendelkezését helybenhagyta. A törvényszék szerint a fellebbezések kizárólag a perköltség megfizetésének megítélésére irányultak. Megállapította egyrészt, hogy a kereset leszállítását követően az alperes a perköltség megfizetésére irányuló felperesi követelést is teljesítette (még az első tárgyalást megelőzően), ezért megalapozatlan a perköltségigényének megállapítására irányuló felperesi fellebbezés. Másrészt rögzítette a törvényszék azt is, hogy az alperes jogerős ítéleti kötelezés ellenére nem tett eleget a jogszabály szerinti illetmény-fizetési kötelezettségének, így helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy az alperes a perre okot adott, és a régi Pp. 80. § (1) bekezdésére figyelemmel helyesen döntött arról is, hogy az alperes javára perköltséget nem ítelt meg.
- [5] 5. A jogerős bírói döntést a felperes önállóan nem támadta, felülvizsgálati kérelmet az alperes indítványozó nyújtott be, kérve a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, és elsődlegesen a Fővárosi Törvényszék másodfokú

eljárásra kötelezését, másodlagosan az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a perköltsége megállapítását. Felülvizsgálati kérelmében az alperes arra hivatkozott, hogy a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 157. § (2) bekezdése alapján 2018. január 1. napját követően a közigazgatási ügyekben a Fővárosi Törvényszék kizárólagos illetékességgel jár el, ezért a Tatabányai Törvényszék illetékességének hiányában meghozott ítéletét hatályon kívül kell helyezni. Sérelmezte továbbá, hogy kérelme ellenére az elsőfokú bíróság nem döntött perköltségének a megfizetéséről, és erre a törvényszék sem kötelezte az elsőfokú bíróságot. A felperes csatlakozó felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő perköltsége ítéletben történő megállapítását kérve.

- [6] A Kúria Mfv.II.10.061/2019/5. számú végzésével az alperes indítványozó felülvizsgálati kérelmét, továbbá a felperes csatlakozó felülvizsgálati kérelmét hivatalból elutasította. A Kúria kifejtette, hogy a Kp. 5. § (2) bekezdés és 4. §-át is figyelembe véve az adott ügyben a fellebbezés elbírálására a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvényt (a továbbiakban: Pp.) kellett alkalmazni, és így a Pp. 630. §-a és a régi Pp. 10. § (2) bekezdése értelmében az adott jogvitában a Tatabányai Törvényszék a fellebbezés elbírálására kizárólagos illetékességgel rendelkezett. Ezért az alperes felülvizsgálati kérelemben megalapozatlanul panasolta a Tatabányai Törvényszék illetékességének hiányát. A Kúria így a felek felülvizsgálati és csatlakozó felülvizsgálati kérelmét úgy értékelte, hogy azok kizárólag a perköltségre vonatkozó ítéleti rendelkezést kifogásolták, amelyeket a régi Pp. 273. § (2) bekezdése alapján hivatalból elutasított.
- [7] Az indítványozó alperes a felülvizsgálati kérelmét hivatalból elutasító kúriai végzést követően fordult alkotmányjogi panasszal az Alkotmánybírósághoz. Az indítványozó szerint sérült az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében biztosított tisztességes eljáráshoz való joga azáltal, hogy az elsőfokú ítélettel szembeni fellebbezést nem a Fővárosi Bíróság bírálta el, hanem a Tatabányai Törvényszék; állítása szerint ugyanis a Fővárosi Bíróság jogszabályokból következő kizárólagos illetékessége miatt a Tatabányai Törvényszék nem lett volna jogosult eljárni. Az indítványozó szerint a felülvizsgálati kérelmét a régi Pp. 273. § (2) bekezdés a) pontja alapján, a régi Pp. 271. § (1) bekezdés c) pontjára hivatkozva hivatalból elutasító kúriai végzés az Alaptörvény R) cikk (2) bekezdésébe is ütközik, miután a kizárólagos illetékességi szabály megsértéséből származó jogsérelmét a Kúria nem orvosolta. Ennek következtében az indítványozó szerint az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében biztosított jogorvoslathoz való joga is sérült.
- [8] 2. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság az Ügyrendjében meghatározottak szerinti tanácsban dönt az alkotmányjogi panasz befogadásáról, az 56. § (2) bekezdése értelmében pedig a befogadhatóságról dönteni jogosult tanács mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen a 26–27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket.
- [9] Az Abtv. 30. § (1) bekezdése értelmében az alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül kell benyújtani, mégpedig az Abtv. 53. § (2) bekezdésének megfelelően az ügyben első fokon eljáró bírósághoz címezve. Az Abtv. 55. § (4) bekezdés a) pontja értelmében az indítvány nem kerül érdemi elbírálásra, ha az indítványozó az indítvány előterjesztésére a törvényben meghatározott határidőt elmulasztotta. Az Ügyrend 30. § (2) bekezdés d) pontja alapján az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt visszautasítja, ha az indítvány elkésett és az indítványozó igazolási kérelmet nem terjesztett elő.
- [10] Jelen esetben az indítványozó a Tatabányai Törvényszék 2.Mf.20.058/2018/3. számú jogerős ítéletét 2018. december 12-én, a Kúria Mfv.II.10.061/2019/5. számú végzését 2019. augusztus 21-én elektronikus úton vette át. Az indítványozó az alkotmányjogi panaszát 2019. október 18-án elektronikus úton nyújtotta be, majd az Alkotmánybíróság felhívására kiegészített alkotmányjogi panaszát 2019. december 19-én terjesztette elő.
- [11] Az indítványozó az Abtv. 27. §-a alapján fordult alkotmányjogi panasszal az Alkotmánybírósághoz, mégpedig a Kúriának a felülvizsgálati kérelmet hivatalból elutasító végzését követően, de panaszában a jogerős ítéletet hozó Tatabányai Törvényszék illetékességének hiányát sérelmezve. Az indítványozó panaszában ugyanakkor nem hivatkozott arra, és a Tatabányai Törvényszék jogerős ítéletéből sem következik, hogy a törvényszék illetékességét már a másodfokú eljárásban vitatta volna; ezt a felülvizsgálati kérelmében, illetve a felülvizsgálati kérelmét hivatalból elutasító kúriai végzéssel szemben előterjesztett alkotmányjogi panaszában sérelmezte. Megállapítható továbbá, hogy az indítványozó az eljáró törvényszék illetékességének hiányával összefüggő állítólagos jogsérelme miatt az alapügyet érdemben befejező jogerős törvényszéki ítélettel szemben alkotmányjogi panaszt nem terjesztett elő, jóllehet az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerint az alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet előterjeszteni. Miután a jelen indítványozó

a jogerős törvényszéki ítéletet – a törvényszék illetékességének hiánya miatt – támadó panaszát nem az ítélet kézbesítésétől számított hatvan napon belül (hanem csak a felülvizsgálati kérelmét hivatalból elutasító kúriai döntést követően) terjesztette elő, ezért panaszja e vonatkozásban elkésett.

- [12] Az Ügyrend 32. § (4) bekezdése értelmében: ha a jogerős döntést megtámadó alkotmányjogi panaszt az Alkotmánybíróság a Kúria folyamatban lévő eljárására tekintettel visszautasította, majd a Kúria a felülvizsgálati kérelmet, illetve indítványt elutasító döntést hozott a hiánypótlás vagy kiegészítés elmaradása, vagy a felülvizsgálatra nyitva álló határidő indítványozó általi elmulasztása miatt, vagy azért, mert a felülvizsgálat kizárt, akkor a Kúria ezen döntését az Abtv. 26. § (1) bekezdése vagy 27. §-a alapján megtámadó – és az Abtv. 30. § (1) bekezdésében foglalt határidőn belül benyújtott – alkotmányjogi panaszt, amennyiben az a jogerős döntésre is kiterjed, nem lehet elkésettnek tekinteni e határozat vonatkozásában. Miután azonban a jelen indítványozó a jogerős döntést támadó panaszt a kúriai felülvizsgálati eljárás előtt nem terjesztett elő, a felülvizsgálati kérelmét hivatalból elutasító kúriai végzéssel szemben előterjesztett panaszja, melyben alapvetően a jogerős ítéletet hozó törvényszék illetékességének hiányát kifogásolta, szintén elkésettnek minősül.
- [13] Az Alkotmánybíróság mindezek alapján megállapította, hogy a Kúria Mfv.II.10061/2019/5. számú végzése, illetve a Tatabányai Törvényszék 2.Mf.20.058/2018/3. számú jogerős ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló elkésetten előterjesztett alkotmányjogi panasz az Abtv. 55. § (4) bekezdés a) pontja alapján érdemben nem bírálható el.
- [14] 3. A fentiekre tekintettel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 55. § (4) bekezdés a) pontja, illetve az Ügyrend 30. § (2) bekezdés d) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2020. április 21.

Dr. Varga Zs. András s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Varga Zs. András s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Handó Tünde
előadó alkotmánybíró helyett

Dr. Varga Zs. András s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Pokol Béla
alkotmánybíró helyett

Dr. Varga Zs. András s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Schanda Balázs
alkotmánybíró helyett

Dr. Varga Zs. András s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Szívós Mária
alkotmánybíró helyett

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1747/2019.

